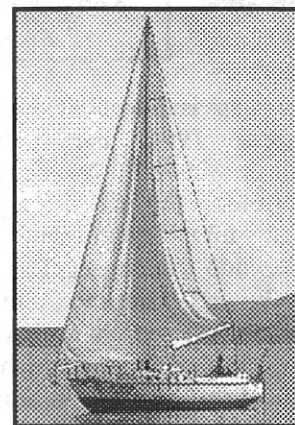
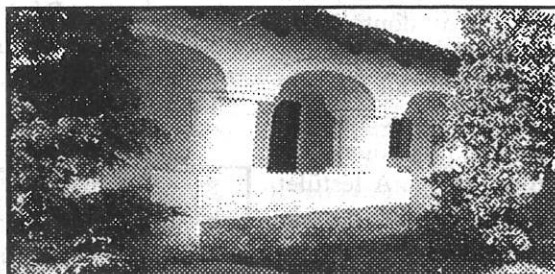


ZÁNKAI

Az
Önkormányzat,
a Közéleti Klub,
és a Zánkai Üdülőgazdák Egyesületének
Lapja.

Hírmondó



Megidézett farsangi hagyományok

„Hármat nézek a naptárban: farsangot, ünnepnapot, névnapot”. - tartja a közmondás, vagyis a farsang a nevezetesebb időszakok közé tartozott egy falu életében.

A farsang bajor-osztrák jövevényszó: a „vaschang”-ból származik. A leggazdagabb jelesnap szókáshagyomány kapcsolódott hozzá. **Vízkereszttel - január 6-ával - kezdődött és hamvazószerdáig tartott.** Hosszú időszak volt ez, tele ünnepekkel és szórakozással. Legjellemzőbb eseménye az álarcos, jelmezes alakoskodás, amely minden farsangi szokásban előfordul.

A valódi farsang, amikor legtöbbet szórakoztak az emberek, az csak **a farsang farkának nevezett három nap:** vasárnap, hétfő kedd.

A farsang kezdetét már csütörtökön sok helyen a legények kolompolással és ostopatogtatással jelezték a falunak. Ezen időszakban

nemcsak a fiatalok bolondoztak, táncoltak, vígadtak, hanem az idősebbek is jó alkalmat láttak a disznótorokra, pincézésre. Felkészültek az utolsó három napra étellel-itallal, hogy a vendégeskedés alatt ne jöjjenek zavarba. Hamvazószerdáig szakadatlan evés-ivás, bohókázás és tánc következett.

Borágyvetni főleg disznóhasznával, libával, káposztával, fánkokkal szoktak.

A vasárnap esti farsangi táncmulatság rendkívül fontos esemény volt, komoly lehetőséget nyújtott az ismerkedésre és a párvalasztásra is. A farsang második napja a **házasemberek bálja** volt, ahol feleségükkel, kosárban étellel-itallal jelentek meg a bálban. **A legzajosabban húshagyókeddet ünnepelték.** A legények és lányok különböző maskarába öltöztek, álarcot tettek az arcukra vagy bekormozták. Szamár-, kecske-, birka-, vagy medvebőrbe bújtak; a legények asszonyoknak, a lányok legényeknek öltöztek. Nyársakkal, kosarakkal járták végig a falut. Szalonát, kolbászt, tojást, fánkot gyűjtöttek. Táncoltak, hangoskodtak, ijesztgették a gyerekeket és a lányokat.

A farsang húshagyókedden véget ért. A következő napon **hamvazószerdán** kezdődik a 40 napig tartó

nagybőjt. Az egész falut átfogó felsorolt hagyományokról a mai nemzedékek már csak a könyvekből tájékozódhatnak.

Milyenek voltak a farsangok Zánkán? Ifjúkorunkban, a 60-as évektől leginkább a fiatalok tartottak farsangi estét a Művelődési Ház Ifjúsági klubjában. Bár nem az említett módon, de volt itt farsangi móka bőven; vidám, tréfás vetélkedők, jelmezesversenyek, beszélgetések farsangi szokásokról és sok-sok tánc!

A Művelődési Ház rendezésében Minden évben volt bál, igen sok vidám bálozóval. A Könyvtár őrzi a Művelődési Ház régi fotóalbumát, melyben a farsangoknak egy-egy pillanata is megmaradt. A gyerekek jelmezes karnevállal üdvözölték a farsangot. Jelmezesverseny, sok játék, bolondozás, a szülők által sült fánk, zene, tánc, hangoskodás tette emlékezetessé ezeket a délutánokat, estétet.

Mára sajnos csak morzsái maradtak meg e hagyománykincsnek, amelyet közös elhatározással talán még megmenthetnénk a jövőnek!

Kocsis Ervinné





Önkormányzati hírek

**Zánka Község Önkormányzati
Képviselőtestülete 1996. február
2-án megtartott üléséről:**

- A képviselőtestület ismételten tárgyalta az **önkormányzat 1996. évi költségvetési koncepciójáról**. Mintegy 800 e/Ft összeg elkülönítéséről döntöttek a képviselők. Ezt az összeget a millicentenárius és Zánka újra telepítésének évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségekre, a civil szerveződések, klubok és kulturális rendezvények támogatására kívánják felhasználni az önkormányzat tagjai. A testület tagjai több olyan megoldandó feladatot is felvetettek, amely nem szerepel a koncepcióban. A **Gazdasági Bizottság** megvizsgálja azok megvalósításának lehetőségét.

- Új rendeletet alkotott a képviselőtestület a „**Helyi népszavazásról és népi kezdeményezésről**” és az e tárgyban meglévő rendeletét hatályon kívül helyezte. A rendeletalkotást az eltelt időszakban bekövetkezett jogszabályi változások tették szükségessé.

- Kiegészítette és egységes szerkezetbe foglalta a testület a „**Zánka Díszpolgára**” cím adományozásáról szóló rendeletét a „**Zánka Községért**” megtisztelő cím adományozásával.

Az állami ünnepek alkalmából e címek adományozásával kívánja az önkormányzat elismerni a Zánkáért önzetlenül tevékenykedő és kiemelkedő munkát végző állampolgárok munkáját.

- Elfogadta a testület Zánka-Monoszló községek Körjegyzőségének alapító okiratát.

- Döntöttek a képviselők a **Körzeti Általános Iskola** 1995/96-os tanév végével megüresedő **iskola igazgatói állás** pályázatának kiírásáról. A pályázati feltételeket illetően meghallgatták a **Közalkalmazotti Tanács** tagjainak véleményét is.

- Az önkormányzat az 1996. évi nyári szezonra szeretne megjelentetni egy **idegenforgalmi kiadványt Györgyné Juhász Katalin és György Péter** segítségével. Megtekintették a képviselők a közintézmények és magánosok épületeiről az ősz folyamán elkészített kiadványba szánt művészi fotókat, melyekből kiállítás is szerveznek. A kiadvány magyar és német nyelven tartalmazna a turisták és a Zánkán nyaraló vendégek számára egy sor hasznos információt. Továbbra is várjuk azok jelentkezését, akik vállalkozásukat, szolgáltatásaikat vagy kiadó ingatlanukat meg kívánnák jelentetni a kiadványban.

- A **strandon felépítendő új vízesblokk építésére** a testület több kivitelezőtől kér árajánlatot annak érdekében, hogy a pályázat útján elnyert 990 e/Ft felhasználását a rövid határidőre tekintettel biztosítani tudja.

- **Meghatározták a képviselők az ABC parkolóban felállítandó pavilonok meghirdetésének feltételeit.**

A testület a bérleti szerződést 10 évre köti. A felépítmény és a közművek építése a bérelő feladatát képezi. A bérleti díj a beépített területre 2 évig 250 Ft/m²/hó, a be nem épített területre ennek 25 %-a. A jövőben a bérleti díj a minden év január 1-én érvényes jegybanki alapkamattal emelkedik. Az ott működő vállalkozókön kívül még kettő pavilonhelyre van lehetőség. A profil kiválasztásánál előnyt jelent az alacsony szennyvízkibocsátás, mivel a terület nem csatornázott. Bár konkrét profilt a testület nem határozott meg, de úgy értékelte, hogy nagyon hiányzik egy apróbb műszaki, vas és vegyiárút forgalmazó bolt a faluból.

Értesítés

A körjegyzőség értesíti a lakosságot, hogy a **családi pótlék igénylő lapok** korlátozott számban megérkeztek.

Kérjük, hogy csak az igényelje a nyomtatványt, aki a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól vagy a munkáltatótól 1996. február 16-ig nem kapja meg.

Zánka, 1996. február 7.

Sólyom Béláné

- A **Villasori út mellett kialakított építési telkek víztelenítésére** érkezett két árajánlat közül a **Bálaton-felvidéki Vízgazdálkodási Kft. (Tapolca) ajánlatát fogadta el** a képviselőtestület. A kivitelezési költség 1.190 e Ft + ÁFA.

- **Polgármester Úr javasolta** a testületnek, hogy 1997-ben folytassák a környezetvédelmi beruházásokat, nevezetesen a **Delta telep szennyvízcsatornázását**. Mivel üdülőterületet érint a közművesítés, így csak az elkülönített alapokból számíthatunk támogatásra. A testület tagjai egyetértettek azzal a javaslattal is, hogy meg kell vizsgálni az „ösfalu” csatornázásának lehetőségeit is.

- Döntöttek a képviselők a kiírt **könnyvízsgálói pályázatra érkezett ajánlatokról**. A pályázók közül a legkedvezőbb árfekvésű veszprémi „Lánczi Kft”-t választotta a testület.

- A községből a **Révfülöpi Általános Iskolába két zánkai tanuló** jár, akiknek az **étkezési költség** támogatását vállalta át a testület az előző évekhez hasonlóan.

- A **Veszprém Megyei Tűzoltóparancsnokság által felajánlott tűzoltóautó** megvásárlási lehetőségeit az **Önkéntes Tűzoltók és a Gazdasági Bizottság** is megvizsgálja.

- Elvi állásfoglalást hozott a testület **két belterületi ingatlan esetleges cseréjéről**, amennyiben az egyéb feltételek is biztosíthatók.

- A **Kulturális - Művelődési - Sport - és Szociális Bizottság munkájáról Olasz Józsefné** a bizottság elnöke tájékoztatta a testület tagjait és a jelenlévőket. Súlyponti témaként felvetődött az **1996. június 8-án** megrendezendő falunap rendezvényeinek összehangolása.

- Képviselőtestület zárt ülés keretében **jövedelempótló támogatás**, méltányossági **közügyellátási igazolvány**, **temetési segély**, rendszeres **nevelési segély** további folyósításáról, valamint egyösszegű **lakásfenntartási támogatás** megállapításáról döntött.



Gazdálkodás - vállalkozás - üzlet

(A rovatot vezeti: Tóth Béla)

A Zánka környéki szőlők 1995. évi növényvédelmi problémáiról.

Mi okozta az utóbbi évek országosan is leggyengébb szüretjét? E kérdést próbálom elemezni a továbbiakban. Nézzük először a közelmúltat.

A nagyüzemekben kötelező volt az üzem növényvédelmét irányító mérnököt alkalmazni. Szaktudása, szakértelme rányomta a bélyegét egy-egy több ezer hektáros gazdaság területének összképére, eredményes vagy eredménytelen gazdálkodására.

A mérgek kijuttatását okoszerűen, növényvédelmi szakmunkások végezték. A felügyelet mellett így biztonságos volt a szerek felhasználása.

A permetezések időpontja, a felhasznált kémiai anyagok neve, adagja bármikor utólag is kontrollálható volt u.n. *permetezési naplóban*.

A munkaegészségügyi, élelmezés-egészségügyi előírások betartása szintén nyomon követhető.

Jelenleg a privatizált termelést különböző szakmai felkészültségű emberek folytatják. A hozzá nem értők sokszor súlyos kárt okoznak a szomszédoknak is, mivel egy-egy rosszul kezelt terület, fertőzési góc, súlyos járványt tud elindítani. Kiparcellázás óta kevés helyen történt tápanyag utánpótlás, így romlott az ültetvények kondíciója, növény-egészségügyi állapota. A gazdák nem igazán ismerik fel a betegségek tüneteit, pl. fás elhalást, ami önmagában akár 30-35 % tökehiányt okozhat. Az eddigi száraz időjárás miatt a lisztharmat és az atka volt a fő kórokozó. Sokakat váratlanul ért az 1995-ös peronoszjárvány. Az 1995. évi meleg, fülledt, csapadékos medárdkori időjárás ideális feltételt biztosított a peronosz számára már a szőlő virágzása előtti időszakban is. Nehéz volt jól időzíteni a permetezés időpontját, gyakoriak voltak az egymást követő 20-30

mm-t meghaladó esőzések, a növényzet és a talaj nem tudott felszáradni. **Okvetlenül systemikus (felszívódó) hatású szereket kellett volna használni!** Ehelyett - A növényvédőszer áremelkedés miatt - az olcsóbban beszerezhető kontakt szereket használta a többség. Előfordultak olyan helyi és éjszakai felhőszakadások, amelyek szinte teljesen lemosták a kipermetezett szereket. Később ráeszmélve a kártételre, mindenki próbált systemikus szert beszerezni, de ebből az előző évek gyenge kereslete miatt nem volt elég a piacon. Jellemző volt az is, hogy a gazdák jó része a füstperonoszt lisztharmatnak vélte és az ellen védekezett. Az induló fertőzést nem lehetett eltüntetni a szőlőről, helyenként a második fertőzési ciklus miatt a levélzet már augusztusban lehullott, a vesszők sem tudtak beérni.

A peronoszal kapcsolatban okvetlen meg kell jegyezni: **„ESŐGOMBA”**. Sajnos nem lehet biztonságosan előrejelezni! 100 %-os kárt is képes okozni. A kárt csak megelőzni lehet megfelelő preventív védekezéssel. Előzetesen célszerű legalább egy védekezésre való systemikus készítményt betárolni.

Az 1995. év növényvédelmét még tovább bonyolította a júliusban beköszöntő forróság, amely a lisztharmatnak biztosított ideális feltételt. A **lisztharmat** ugyanis **„HŐSÉGOMBA”**. Kifejlődéséhez nincs szüksége vízre! Már évek óta csak több komponensű védekezéssel lehet kordában tartani. Ez azt jelenti, hogy **veszély esetén kéntartalmú + felszívódó + kontakt szert egyszerre kell kijuttatni!** A lisztharmat nem előrejelezhető. Egyes fajták különösen érzékenyek: pl. Rizlingszilváni, Furmint, Chardonay. Általában a korai időszakban fellépő lisztharmat szokott nagy kárt okozni. A később megtámadott bogyók felrepedés miatt „nyitott kapuk” a botritisz számára.

1995-ben a peronosz a lisztharmat mellett még a **rothadás** is részt kért magának. Kártétele nagyon korán jelentkezett, így a szüretet mindenki nagyon előrehozta, ami minőségben nem volt a legkedvezőbb megoldás.

Mindent összegezve: nagyon sok a tenni- és tanulnivaló, hogy ebből a kátyúból kilépjenek a termelők!

Nagy Imre
okl. növényvédelmi mérnök



Intézményeink életéből

A mi iskolánk

A félévi bizonyítvány alapján iskolánk legjobb tanulói: (4,5-5-ös tanulmányi átlag, alaptantárgyakból jó vagy jeles.)

2. o.: Bognár Klaudia, Deli Péter, Kocsis Nikolett, Márkus Péter, Molnár Boglárka, Péringer Balázs, Strausz Kinga, Steinmacher Kornélia, Szabó Nikolett, Tóth Gergő.
3. o.: Antal Ádám, Gögös Ferenc, Gyarmati Roland, Győri Anita, Kéri Klaudia, Kiss Szabolcs, Kovács Tamara.
4. o.: Balázs Gergely, Gögös Georgina, Péringer Noémi, Szabó Ildikó.
5. o.: Cseh Eszter, Fehér Anita, Forgács Krisztina, Frank Pirooska, Péringer Zsuzsanna, Rózner Katalin, Sándor Judit, Sári Alexandra, Szabó Dóra, Szarka László, Strausz Tamás.
6. o.: Molnár Veronika, Sándor Gábor, Varga Bernadett.
7. o.: Klepeisz Judit, Kovács Ágnes, Mészáros Bálint, Török Roland.
8. o.: Klepeisz Tímea, Köszei Richárd, Osvát Csilla, Szajki Máttyás.

Eredményes pályázataink:

- A Magyar Mikulás Alapítvány az 1995. évi Mikulás napra és a Karácsony ünnepére készülve Alkotó Pályázatot hirdetett gyerekeknek.

Pályázati kategóriák voltak:

gyermekrajz, irodalmi alkotás, ajándéktárgy, ajándék ötlet.

Felhívásunkra Kocsis Ervinné, Ila néni vezetésével iskolánk is bekapcsolódott minden kategóriába. Nagy öröm ért bennünket, amikor megkaptuk a díjkiosztóra szóló értesítőt. Több tanulónk levelet kapott a Mikulástól és meghívót a díjkiosztó ünnepségre. (Sajnos a nagy távolság miatt nem tudtak elmenni.) Az „Ügyes kezek”

szakkörön és a háztartástan órákon készített ajándéktárgyainkat dícsérő oklevéllel, több ezer forint értékű közösségi jutalomtárggyal ismerték el. **Öt tanuló a tavasz folyamán az ausztriai safari parkba utazhat.** A beküldött ajándéktárgyakat kiállították, majd a II. sz. Gyermekklinika kis betegek kapták meg. Boldogok vagyunk, hogy nekik is örömet szerezhettünk. Tanulóink igény szerint nyári alkotótáborba is jelentkezhetnek.

- A **Soros Alapítvány** 1995. nyarán hirdette meg:

„Az iskola közvetlen környezetére, helyi adottságaira alapozott környezeti nevelés támogatása”. c. pályázatot, melyen iskolánk 30.000 Ft-ot nyert környezeti nevelés, és természetvédelem tárgyi feltételeinek bővítéséhez.

- **Ősszel egy fűtési pályázaton vetünk részt**, amelyen facsemeték és cserjék beszerzéséhez lehetett támogatást igényelni. Ezen a pályázaton **19.000 Ft-ot nyertünk**, amely összeget tavasszal az iskola környékének parkosítására fordítunk. E két pályázatot **Bölcsházi Krisztina** írta meg és küldte be.

Hasznos és gyümölcsöző kezdeményezések:

- A **téli szünet** minden napján izgalmas **asztalitenisz** meccsek zajlottak a **zánkai kultúrházban**. Az általános iskolás gyerekek és segítők, **Balázs Zsolt** sok izgalmas órát töltöttek együtt. Legközelebb a tavaszi szünetben találkoznak ugyanezen céllal.

Január 22-én **Horváth Lajos** szervezésében, **9 fő részvételével** iskolai sakkversenyt rendeztünk.

Eredmények:

Sakkbajnok: **Juhász Ádám** 7. o.

II. helyezett: **Károlyi Gábor** 7. o.

III. helyezett: **Klepeisz Tímea** 8. o.

- A **Művelődési Ház** február 3-án rendezte meg a „**Családi Farsang**”-ot. Öröm volt nézni, ahogy a szülők gyermekeikkel együtt „maskarába” bújtak és önfeledten, gondolataikat pár órára félre téve szórakoztak csemetéikkel együtt. Sajnálatos tény, az egész faluból csak öt házaspár döntött úgy, hogy megajándékozza gyermekeit ezzel az élménnyel.

Horváth Zoltán és neje (Zánka, Arany János u.) a Könyvtár számára 150 db könyvet adományozott. Köszönjük ezt a nemes cselekedetet!!!

- A **honismereti szakkörös gyerekek** ezúton is szeretnék megköszönni **Poór Feri bácsinak** a szakkör munkáját segítő tevékenységét, így az iskolai tárlókba hozott helytörténeti vonatkozású tárgyakat, s az azokból rendezett „**minikiállítás**”. Külön köszönjük **özv. Poór Ferencné**, Irma nének; **Taródy Istvánné**, Erzsike nének; **Geisler Józsefné**, Piroska nének és **Feri bácsinak**, hogy az „**Életmód, öreg Zánkán**” témájú foglalkozásunkon visszaemlékezéseikkel megpróbálták választ adni múltkutató kérdéseinkre.



Egyesületi élet

Hasznos téli esték gazdáknak

Az **Agrárkamara** szervezésében **6 előadásból álló sorozatra kerül sor községünkben**. Az első előadást **Folly Gyula** falugazda tartotta 1996. január 30-án, kedden az **agrártámogatásokról**. A sokat ígérő téma sok gazdálkodót vonzott a környékről is, közel százán hallgatták érdeklődve a tájékoztatót. Az est nagyon jó volt, annak ellenére, hogy a támogatásokból a gazdák keveset tudnak igénybevenni, mert a zömét nem a szőlőtermesztőknek gondolták ki. Amit többen szeretnének igénybevenni, az az új telepítésre ígért támogatás. A sorozat előadásai nagyon jól kapcsolódnak a kertbarát kör foglalkozásaihoz, így a keddi rendezvények kétszeresen hasznosak.

A következő témákban hangzanak el előadások, illetve tájékoztatók az elkövetkezendő keddeken 17.00 órától:

- Az **1996. évi mezőgazdasági adózási ismeretek**.

Előadó: Szarka László

- **Telepítésre javasolt szőlőfajták**.

Előadó: Majer János

- **Szőlőtelepítés, korszerű művelésmódok**.

Előadó: Majer János

- **A szőlő növényvédelme, növényvédőszer**.

Előadó: Kolonics László és Kolonics Lászlóné

- **Borkezelés, borkereskedelem**.

Előadó: Salánki Sándor és Müller István

Az előadások után a kerbarát kör foglalkozásai a terv szerint folynak.

Van még egy előadássorozat, amit **Szentbékállán** lehet szombatonként meghallgatni, ez a **biogazdálkodásról** szól. A hátralévő előadásokon szó lesz a növényvédelemről a biogazdaságban, a szőlészet-borászatról, régi ellenálló gyümölcsfajtákról, állattartásról, méhészetről, gyógynövénytermesztés értékesítéséről, a biotermékek értékesítéséről, a környezet, természet és tájvédelemről. Előadásonként 100 Ft részvételi díjat kell fizetni.

A már lezajlott foglalkozások alapján mondhatom, hogy nagyon érdekes, hasznos időtöltés ez szombatonként 15.00 és 19.00óra között a kultúrotthonban.

Szívesen látnak minden érdeklődőt, aki fontosnak tartja a környezet és saját egészségét.

Takács Ferenc
a Kertbarát Kör vezetője

- **Gyermeknéptánc-együttesünk 10 új taggal bővült!** A kis lábak boldogan és ügyesen próbálgatják a táncleépéseket. Új műsorukkal várhatóan májusban már be is mutatkoznak.

- **Gyermekszínijátékos-csoportunk** készül a **Veszprém Megyei Színijátékos-találkozóra**. Ahhoz, hogy oda eljussunk, a területi döntőkön az első között kell szerepelni. „**Galiba, az éneklő liba**” c. vidám játékát próbálja a csoport. Minden gyermeket szívesen látunk!

Figyelem!

Szerveznénk felnőtt színjátszókört, ha volna elegendő számú vállalkozó szellemű érdeklődő. Aki úgy érzi, hogy hetente egy órát szívesen játszana, jelentkezzen a Művelődési Házban!

- A **Honismereti kör** január 10-én találkozott. A téma a Millecentenárius és Zánka újrateremtésének évfordulója tiszteletére rendezendő zánkai „**Falunap**” szervezése volt. A „**Falunap**” 1996. június 8-án lesz. Az egész napos programban sor kerül Zánka címerének avatására, a veszprémi múzeum munkatársai előadásokat tartanak Zánka múltjáról, valamint amatőr egyesületeink szórakoztatják a közönséget.

- A Honismereti Kör a Magyarok Világszövetsége Veszprém Megyei Elnökségétől 10.000 ft támogatást kapott.

- A Pávakör „március 15-re „Kossuth nóták” c. dal összeállításal készül. Az együttes szívesen látna soraiban új tagokat.

- A Nyugdíjas Klub február 8-án vendégül látta Filep Miklós polgármester urat, aki tájékoztatta a klubtagokat az önkormányzat 1996. évi terveiről és a falu gazdasági helyzetéről. Kocsis Ervinné a farsangi hagyományokról és szokásokról mesélt kötetlen formában, amit az asszonyok által készített farsangi fánk, csöröge és a jó bor kóstolása biztosított.

Zánkai „Őszirózsza” Nyugdíjas Klub 1996. évi programja

Február 8-án 17.00 órákor

- A Klub vendége: Filep Miklós polgármester. A közigazgatás gondjairól, eredményéről.

- Teszt az infarktus veszélyéről.

Március 21-én, 17.00 órákor

- A klub megalakulásának 10. évfordulója. Visszatekintés az elmúlt 10 év klub eseményeire.

- Műsort ad: a Gyermekszínjátzó-csoport.

- Meghívandók: Az Országos Szövetség és a Megyei Klub-szövetség vezetői.

Április 11-én, 18.00 órákor

Klub vendégei:

- Dr. Bartalis Imre nyugdíjas főorvos, aki novellás kötetét mutatja be.

- Horváth Lajos múzeológus, előadást tart: „Ezer éves magyar történelem, 1896.” címmel.

Május 9-én, 18.00 órákor

- Kirándulásaink előkészítő megbeszélése.

- Vezetőség információi.

- A mai magyar konyhák változásairól Olasz Józsefné ad tájékoztatást.

Május 16-án, 5.00 órákor

- Kirándulás Ópusztaszerre. A Feszty körkép és Szeged város nevezetességeinek megtekintése.

Június 13-án 19.00 órákor

- Klub vendége: Sándorné Király Judit a körjegyzőség igazgatási főelőadója.

Augusztus 8-án, 19.00 órákor:

- A Klub vendége: Dunai Tamás színművész vall eddigi pályafutásáról.

Szeptember 12. vagy 19.

- Kirándulás Eisenstadtba: Az Eszterházy kastély és a Puchbergi marcipán múzeum megtekintése.

Október 9-én, 18.00 órákor.

Klub vendége: Olasz Józsefné az Önkormányzat Művelődési,-Kulturális,-Szociális bizottságának elnöke.

- Megemlékezés az Idősek Világnapjáról: Köszöntőt mond Filep Miklós polgármester.

November 14-én, 17.00 órákor

- A Klub vendége: Gyarmati István evangélikus lelkész és felesége. Beszélgetés a község lakosságának hitéletéről.

December 13-án, 17.00 órákor

- Karácsonyi ünneplés fenyőfa állítással, a Daloskör közreműködésével, iskolások műsorával.

Csanádi Imre
a Nyugdíjas Klub vezetője

Minden jó, ha a vége jó!

Téli esték címszó alatt 6 előadásból álló sorozat és családi jelmezből megrendezésére került sor az elmúlt hetekben Zánkán. Az előadások a családi élethez, a gyermekneveléshez, az oktatáshoz kapcsolódtak. Akik vállalták és magas színvonalon reprezentálták hivatásukat: Dr. Szabó Dezső,

Tóthné Rózsa Gabriella, Böhmné Jelinek Katalin, Kőszeginé Titz Marianna, Bölcsné Krisztina, Takács Ferencné. A nevekből is kitűnik, hogy humán értelmiségiekről van szó: orvos, védőnő, pedagógusok. A résztvevők, akik megtisztelték jelenlétükkel ezen estét, igen jól érezték magukat.

Ami nagyon jó egy színházi előadásban, hogy a felvonások igen kiszámítottan vannak megszerkesztve, neveze-tesen: jó bevezetés, drámai helyzet, események bonyolítása, mindent megoldó végkifejlet. Ez most itt, úgy érzem, lejátszódott. A jó bevezetésről a szakszerű előadások és a jó humor gondoskodott, a drámai helyzetről az érdektelenség, az események bonyolítását a jól sikerült, ötletes, hangulatos családi jelmezből biztosította, a mindent megoldó végkifejletet pedig a katarisztikus beszélgetés adta: miért így történt, hogyan tovább?

Minden kezdet nehéz. Ezt tudjuk. Szervezni sem könnyű. Ezt megtapasztaltuk. Folytatás következik. Ezt meg elhatároztuk. A gyermekben sok kincs van, bontogassuk együtt, szülő-pedagógusok.

A szervezők nevében köszönöm az előadók hitét, a szülők hozzászólását, a bálozó családok mókáit, a háziasszonyok segítségét. Egyáltalán a megjelenést.

Marosszékyne Csoza Mária
Közéleti Klub vezetője

(A témával kapcsolatos tanulságos írást adott le Steimacherné Csékei Mariann, az „Értékményeink életéből” c. rovatunk vezetője, valamint Szirti Csabáné egy szülői véleményt fogalmazott meg. Sajnos az írásokat helyszűke miatt - nem tudjuk közölni.)

- szerk. -



Harangszó

Január 15. és 20. között **ökumenikus imahetet** tartottak a történelmi egyházak. Zánkán a katolikus templomban 15-én és 16-án, majd a református templomban 17-én és 18-án, végül az evangélikus imaházban 19-én és 20-án este gyülekeztek a hívők közös imádságra, hogy megerősítsék hitüket és a keresztyén-keresztyén összetartozást. **Az imahét a legnagyobb közösségi megmozdulás volt a hideg,-havas januári „őreg” Zánkán.**

*

Január utolsó hetében folyamatosan hallottuk a szomorú harangszót: egymás után hagytak itt bennünket Zánka öregjei: **Csonka Péter, Budai István és Móró Kálmánné sz. Rádóczi Karolina.** A férfiakat a katolikus, Móró nénit az evangélikus egyház szertartása szerint búcsúztattuk a temető kertben. Emléküket megőrizték.

*

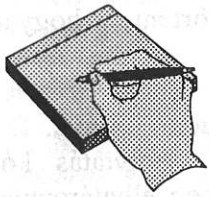
A történelmi egyházak szolgálati rendje:

Református istentiszteletek: minden vasárnap 11 órakor
bibliaórák a parókián: minden szerdán 17 órakor

Evangélikus istentiszteletek: február 4-én, 18-án, március 3-án, 17-én és 31-én 9 órakor

bibliaórák az imaházban: minden hó utolsó csütörtökön 17 órakor

Katolikus miserend: minden vasárnap 8.30 órakor



A hónap riportja:

Aki megtapasztalta a XX. századot

Kevés ember mondhatja el magáról Zánkán, hogy csaknem az egész XX. századi magyar valóságot átélte, megtapasztalta. Aki átvészelt két világháborút, megélt több forradalmat és még több hatalomváltást. Aki alattvalója volt Ferenc Józsefnek, Kun Bélának, Horthy Miklósnak, Rákosi Mátyásnak; túlélte Kádár Jánost és most is jó erőben érzi magát. „Őreg ember nem vénember.” - erősíti meg a szót a január elsején 90. életévét betöltött **Szabó József**, mindnyájunk Jóska bácsija, **Zánka legidősebb polgára.** A saját maga építette Rákóczi utcai ház melegeben beszélgetünk és koccintunk Jóska bácsi egészségére, egy szebb jövőre. Jóska bácsit nem kell faggatni: szívesen beszél életéről, a sokunk számára már történelemnek számító múltjáról.

- **Korábbi beszélgetésünkből tudom, hogy valóban szomorú gyermekkor volt...**

- Igen, így igaz. 1906-ban születtem Monostorapátiában. Négy testvér közül a legidősebb voltam. Apánk tüdőbajban szenvedett, 1915-ben meg is halt. Rá egy évre a betegség anyánkat is elvitte. Ott maradtunk árván, így kiadtak bennünket családokhoz cselédnek. Mindegyikünk más községbe került, egymást sokáig nem láttuk viszont. Én egy apáti családnál szolgáltam 7 évig.

- **Végül mégis Zánkán kötött ki...**

- Hanem is ilyen egyenesen. 16 éves koromban egy pajtásom, aki Zánkán szolgált, mesélt nekem arról, hogy milyen a sora itt. Ez megtetszett nekem, és eljöttem vele ide szerencsét próbálni. Antaléknál találkoztam a monoszlói Csekő Ferencel, aki azonnal fel is fogadott. Két évig voltam Monoszlón, utána a csicsói erdősnél egy évig, majd Tagyonban is szolgáltam egy évig. Végül 1927-ben kerültem Zánkára Sárffy Károlyhoz.

Ámulok és csupa fül vagyok, habár megegyeztünk, hogy a diktafon is működik. Ez ám a memória! Jóska bácsi gondolkodás nélkül sorolja az időpontokat, a neveket. Mintha tegnap lett volna, pedig ennek már 68 éve!

- Egy évig voltam Sárffyéknál, utána Varga Gyuláéknál egy évig, és azután kerültem Nagy Lajos nyug. igazgató úrékhoz. Hat és fél évig voltam náluk, jó helyem volt ott. Azelőtt csak istállóban aludtam, mint más béresgyerek; nem szívesen gondolok vissza a gyermekkoromra. De a Nagy Lajoséknál volt rendes szállásom, megbecsültek és én is őket.

- Mégis úgy döntött, hogy önállósítja magát...

- Ez már 1935-ben volt, amikor már nagyon vágytam családra. Az igazgató úréknál kapott fizetségem a takarékpénztárban már 1600 pengőre rúgott, úgy gondoltam; itt az ideje a családalapításnak. Feleségül kértem Nagy Irmát és 19 évi szolgálat után végre önálló lehettem.

- **Tehát révbe jutott?**

- Úgy tűnt, minden a legnagyobb rendben. 1935 nyarán megesküdünk, a hozomány telken építettem ezt a házat. Fiúnk születésekor, 1937 februárjában viszont elvesztettem a feleségemet. A telek még nem volt a nevünkön, ebből aztán kellemetlen és tartós bonyodalmak keletkeztek.

- **Megviselte mindez?** - kérdezem, átérezve, mennyi minden ment keresztül ez a 31 éves fiatal ember. A sors nem volt kiméletes hozzá. De azonnyomban el is szégyellem magam ezért a kérdésért. Jóska bácsit, ha meg is viselték a történetek, meg nem törték. Dacolt a sors csapásaival.

- Ott volt a fiam, fel kellett nevelni - folytatja némi hallgatás után. 1939-ben újra nősültem, ebből a frigyből két lányunk született. 17 évig voltunk együtt, amikor a második feleségem is elvesztettem. Agyvérzés vitte el kint a mezőn.

Újabb sorcsapás! Jóska bácsi tárgyilagosan tárja elem életének szomorú tényállomásait. Ez van! Elérzékenyülésnek, panaszkodásnak itt már nincs értelme. Megpróbálok közömbösre váltani.

- **Három felnőtt gyermeke van. Velük mi történt?**

- A fiam Bécsben él, Éva lányom Budapesten, Anikó pedig Svédországban. Időnként meglátogatnak.

Jóska bácsi idős korára nem maradt egyedül. Margit néni itt ül velünk, figyelmesen hallgatja a beszélgetést, néha be is kapcsolódik. Egy hűséges társ hosszú éveken át.

- **Harmadszor 1963-ban nősültem. Immár 33. éve, hogy együtt vagyunk.** - nyugtázza Jóska bácsi a tényeket.

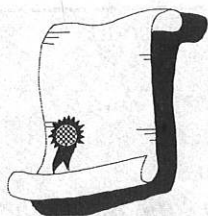
- **Ez már a nyugodt öregkor?**

- Nekünk már az. Bizony, nagyon sokat kellett dolgoznom életemben a mindennapi kenyérért. De én mindig jókedvvel dolgoztam. 30 éve mentem nyugdíjba, 750 Ft-tal. 80 éves koromig még dolgoztam a Tsz-ben, azóta nem hajtom magam. Most a kettőnk nyugdíjából élünk, ha nem is jómódban, de kijövünk belőle. Csak az infláció ne lenne, az árak borzalmasak.

Sok minden szóba jön még egy beszélgetés folyamán. Régi aratások, tűzeset, családi események, pletykák. A XX. század helytörténetének egy-egy szelete. Jóska bácsi nem fárad, találkozásunk vége felé ugyanolyan élénk, mint kezdetkor. Amit mesél, mind feljegyzésre, megörökítésre érdemes. De ez már egy másik alkalom lesz.

A Zánkai Hírmondó olvasóinak nevében megköszönöm Jóska bácsinak a beszélgetést; jó egészséget, hosszú, gondtalan életet kívánok. Megegyezőnk, hogy a 100. születésnapján a TV kamerái előtt köszöntjük fel.

Póór Ferenc



Helytörténet-honismeret

ZÁNKA MŰVELŐDÉSÉNEK TÖRTÉNETE 1960-tól NAPJAINKIG

Az 1960-as évek jelentős változást hoztak Magyarországon a szervezett kultúra és művelődés területén. Az állami határozatok, törvények és központi támogatások hatására egyre több művelődési ház, művelődési otthon és klubkönyvtár épült, úgy a városokban, mint a községekben.

Zánka életében az 1962. augusztus 20-án átadott **Művelődési Ház** új színfoltot jelentett. A Művelődési Ház létrejötte nagymértékben köszönhető az akkori tanács vezetőinek: **Csanádi Imrénének** és **Dr. Szabó Lajosnénak**, valamint az általuk szervezett **faluközösség** lelkes munkájának. Az anyagi lehetőség szinte csak arra volt elég, hogy álljon az épület. A további munkák és a környezet szépítése a zánkaiakra hárult. Csaknem mindenki kivette részét a munkákból. Vakoltak, festettek, rendezkedtek, parkot építettek. A mai napig ez Zánka egyetlen árnyas, kellemes parkja. Gondozása évekig a lakosság feladata volt, amit szívesen csináltak.

Az épület berendezése az akkori követelményekhez viszonyítva modern volt. A kultúrált környezet, a televízió, magnetofon, lemezjátszó rendszeres esti programokat jelentett a lakosságnak. Az épület biztosított lehetőséget arra, hogy a fiatalok maguk szervezzenek klubokat, köröket, szakköröket érdeklődésük kielégítésére. Nagyon jól működött évtizedeken keresztül az **Ifjúsági Klub Kolontári Géza** összefogásával. A KISZ-mozgalommal karöltve sok érdekes programot szerveztek, rendszeres szórakoztató táncesteket, bálakat tartottak. A **Fotószakkör** lehetőséget adott a gyerekeknek, fiataloknak és érdeklődőknek a fényképezés fortélyainak megismerésére. A **Kertbarátkör** a szőlősgazdákat juttatta új információkhoz a modern gazdálkodásról. Előadások, szervezett szakmai kirándulások és gyakorlati programok segítették az újdonságok megismerését. 1967-ben alakult meg a **Nőklub**. **Geiszler Józsefné** szervezésével a klub több mint 20 évig működött. Minden klubnapnak háziasszonya volt. A járási TIT előadókat biztosított, akik orvosi tájékoztatót, pszichológiai előadást, művelődési oktatási, nevelési tanácsokat adtak a jelenlévő asszonyoknak. Ismerkedtek kötéssel, himzéssel, csipkeveréssel, gyöngyfűzéssel, szabás-varrással, konyhai fortélyokkal. A Nő Klub nagyon sikeresen működött, a mai napig nosztalgiaiával emlékeznek vissza a tagok.

1969-ben került a **Könyvtár** a jelenlegi helyére. A könyvtárnak addig nem volt állandó helye. **Geiszler Józsefné** könyvtáros nagy ambícióval kezdte meg a

könyvtár rendszerezését és fejlesztését. Körzeti könyvtárként működött, községi tulajdonú és letéti állománnyal. Ellátta a környező falvakat, is rendszeres helyi kölcsönzéssel. Pirooska **író-olvasó találkozókat** szervezett az ünnepi könyvhetek alkalmaira. Így többek között találkozhattak a zánkaiak **Tatai Sándorral**, **Gyukovics Tiborral**, **Lengyel Dénessel**, **Ördögh Szilveszterrel**, **Bella Istvánnal**, **Nagy Katalinnal**, **Dénes Annával**, **Agh Istvánnal**, **Veress D. Csabával**, valamint **Marék Veronikával**.

1979-ben megalakult a zánkai **Pávakör** **Dr. Szabó Dezsőné** vezetésével. Az énekelni szerető asszonyok és férfiak először a maguk szórakozására gyűltek össze. Hamar kiderült, hogy az énekkar ennél többre hivatott. 1980-ban meghívták **Vass Lajost**, aki azt a tanácsot adta, hogy vegyék fel a kapcsolatot **Nyék Sándor** népdalgyűjtővel. **„Balatoni népdalok”** c. kötetéből válogattak. Működésük nagyon sikeres volt. Minden évben több fellépésük volt az ország több városában, résztvettek az országos dalos- és kórus találkozók. 1983-ban a **Magyar Rádió** felvételt készített a csoporttal a **„Népdalkörök pódiuma”** c. műsor számára. A mai napig műsorra tűzi a rádió ezt a felvételt. Kétszer nyerték el országos minősítő versenyeken az **„Aranyfokozat”**-ot (1985. 1987.). 1984-ben **Németországban** turnézta. Az énekkar ma is működik. A falu lakossága aktív kulturális életet élt a 60-70-es években. Kiváló népművelők fogták össze a klubok, körök, csoportok munkáját, segítették megteremteni számukra a működés feltételeit. **Kocsis Ervin**, **Kovács István**, **Kövári Lászlóné** a mai napig ismert és tisztelt, szeretettel emlegetett nevek a falu lakói körében. Színházi élményeit a község a **„Déryné Színház”** rendszeres előadásainak köszönhetette közel 20 éven keresztül.

A gazdasági és társadalmi gondok a 80-as évektől fokozatosan rányomták bélyegüket a művelődési házak működésére. Így történt ez Zánkán is. Az új helyzethez új formákat kellett keresni. A Pávakör részére **Nyék Sándor** „Halásznapi” c. dalcsokrot állított össze. Ennek bemutatására az énekkar tagjai egéssznapos programot szerveztek: **„Zánkai Halásznapi”** címmel. A rendezvény olyan jól sikerült, hogy elhatározták: a következő években is megtartják. Hagyomány lett belőle, immár 14 év óta. Napjainkban Zánka kiemelt nyári idegenforgalmi rendezvénye.

A 80-as évek közepén jött az ötlet a **Néptáncgyűttes** megalakítására. **Kocsmár Gyula**, az akkori igazgató, hozzáértéssel és nagy elhivatottsággal látott hozzá az együttes toborzásához és tanításához. Egy-két év alatt az együttes hírnévre tett szert. Országos és külföldi turnékon is szerepeltek. Sajnos az együttes **Kocsmár Gyula** távozásával és költségek fedezetének hiánya miatt 1992-ben feloszlott.

Ellenben 1986. februártól a mai napig folyamatosan és gazdag programokkal működik a **Nyugdíjasklub**. A klub alapítása **Csanádi Imre** nevéhez fűződik és jelenleg is ő fogja össze a falu idősebb korosztályát. Ez az évtized is sok emléket őriz a lakosságban. Szívesen emlékeznek vissza az **„Irodalmi kávéház”** programjaira. Neves színészpárok adtak elő irodalmi műsorokat teázás, kávézás közben. A Művelődési Ház emlékkönyve őriz azokat a bejegyzéseket amelyeket neves színészeink írtak. **Húsz év emléket őrzik azok a fotók, amelyek a könyvtárban találhatók, nagyrészt Kocsis Ervinnek köszönhetően**, aki megörökítette a programokat, találkozók, bálakat, meghívott vendégeket az érdeklődők és az utókor számára.

A mai kor ismét az érdeklődésnek megfelelő kis közösségek kialakulásának kedvez. Az elmúlt néhány évben több egyesület, kör, klub alakult a lakosság kezdeményezésére. A **Közeleti klub** tevékenyen részt vesz a falu mindennapi életében. Kezdeményezésére jött létre a „Zánkai Hírmondó” c. havonta megjelenő közéleti lap. Minden családhoz eljut és jó hírforrása a falu életének. A **Honismereti kör Taródy Istvánné dr.** vezetésével falunk múltját kutatja, szóbeli írásos és tárgyi emlékeket gyűjt a múltból. Amatőr, műkedvelő csoportjainkban helyet talál mindenki, aki szereti a néptáncot, az éneket, a színjátszást. A **gyermektáncegyüttes** 1993-ban alakult. 16 állandó tagja van és az utánpótlásról is megpróbálunk gondoskodni. Lelkes tanítói a volt felnőttegyüttes tagjai.

Bízunk abban, hogy Művelődési Házunk, amit a falu méltán tart magáénak, nem jut arra a sorsra, amelyre az országban 2500 „társa”. Ez pedig a megszűnés. Rajtunk múlik! Vigyázzuk, óvjuk, használjuk!

Andocs Aranka

Sítábor **VELKÉ KARLOVICÉBEN** (1996. január 19-27.)

Az indulás előtti napokban már nagyon izgatottak voltunk, készülődtünk az útra. Elérkezett a várva-várt nap.

Gyönyörű hóesésben - már kora reggel - lestük a buszunk megérkezését. Végre elindultunk. Az út nagyon hosszú volt és buszunk kapott egy váratlan defektet, ami késleltette az érkezést.

Megérkeztünk **Velké Karlovicébe**. Hó sehol. A szállásunkat egy fapanzióban leltük. Az étel ízlett, csak egy kicsit furcsa volt, mivel a csehek mindent agyon fűszereznek.

Havat csak egy 16 km-re lévő pályán találtunk. Kerestünk egy lankás területet, és Benedek Feri bácsi segítségével minden nap „okosabbak lettünk”.

Nagyon sokan megbetegedtek a hideg miatt, vagy különféle sérüléseket szedtek össze. *Molnár Kati* nének - a kísérőnknek - *volt bőven ápolónői feladata*. Általában 11 órakor kezdtünk el síelni és 16 órakor fejeztük be. Az utolsó 3 napban felmentünk a nagy pályára, ami tiszta jég volt. Ebben nekem a felvonó tett szert a legjobban, habár az elején sokszor lepotyogtunk róla.

Mikor eljött a búcsúest, mindegyik szoba lakóinak elő kellett adni egy műsort, amit video-filmre vettek. Amikor lefeküdtünk - szerintem - mindenki arra gondolt, hogy milyen jó lesz újra átölelni a szüleit.

Másnap, mikor felébredtünk, tele voltunk izgalommal. Még a hóesés is megérkezett. Jókor!!! Az utat most már rövidebbnek találtuk, habár egyre nagyobb hóban haladt a buszunk. Hazafelé énekeltünk is. Zánkára érve örömmel, vég nélkül meséltünk szüleinknek.

Nehéz sport a síelés, de aki ráért a lényegére, annak már könnyű. Ezúton is köszönjük **Benedek Feri** bácsinak, hogy megismertetett bennünket a síelés szépségeivel, és **Molnár Kati** nének, hogy felügyelt és vigyázott ránk.

Péring Zsuzsanna 5. o. tanuló

Eseménynaptár

Február közepétől március közepéig a hagyományoknak megfelelően az alábbi egyesületek és körök találkoznak a Művelődési Házban: hétfőnként (18.00) **Pávakör**, Keddenként (17.00) **Kertbarátkör**, péntekenként (17.00) **Gyermekszínijátékos-csoport**, szombatonként (13.00-17.00) **Gyermeknéptánc-együttes**. Minden szombaton (18.00) **mozielőadásnak** is helyt adunk, továbbá a gazdák számára rendezett téli estét (részletes programját lsd. „Egyesületi élet” rovat) is itt látogathatják az érdeklődők.

Közeledik a **Közeleti Klub** második születésnapja.

Ezen alkalomból meghívtuk **Ferge Zsuzsa** szociológust, tanszékvezető egyetemi tanárt egy előadás megtartására.

Az előadás javasolt címe: **Hogyan látja az állam dolgát a politika, s hogyan a polgár?**

Tervezett időpont: **1996. március 15. este 6 óra**

Helyszín: a zánkai **házasságkötőterem**.

Minden érdeklődőt szívesen látunk!

Lapunk támogatói voltak:

Közeleti Klub (nem tudjuk név szerint kik adták össze) **6.000 Ft**, **Marosszéky Kálmán 1.000 Ft**, **Mohácsi Veronika 1.000 Ft**, **Kubik György 1.000 Ft**, **Poór Ferenc 1.000 Ft**, **Strausz János 1.000 Ft**, **Szabó Zoltán 700 Ft**, **Simon Károly 600 Ft**, **Bácsi Attila 500 Ft**, **Binder István 500 Ft**, **Németh Imre 500 Ft**, **id. Rádóczy Árpádné 500 Ft**, **Réfi Vendel 500 Ft**, **Steierlein László 500 Ft**, **Szabó Hortenzia 500 Ft**, **Szabó János 500 Ft**, **Turgonyiné Véssey Orsolya 500 Ft**, **Bertalan Árpád 200 Ft**, **Boda Lajos 200 Ft**, **Gőz Teréz 200 Ft**, **Iván Antalné 200 Ft**, **Szabó József 100 Ft**, **Török Gyula 20 Ft**.
(folytatás a következő számban)

Mindenkinek nagyon köszönjük az adományt, annál is inkább, mert egy lapszám előállításának költsége 28.000 Ft-tal terheli az önkormányzatot. Úgy tűnik az üdülőgazdák irányába nem túl jó a lapterjesztés...

-szerk.-

Novák Edit: TÉL

már kocog a tél fagyot vakkan

hullanak fagyott madarak az égből

süppedő nyom sáros avarban

zizegő ágak hegyén
új nóta után

szél a széllel porban hentereg
kertekben cibál sápadt ingeket

kotorász a szél
pergament-homlokú
öreg sánta székén
a csend ücsörög

felhőkre lám egy öreg feltekint
hajából ezüst kések ezrei

Csiszámé Novák Edit kötődése Zánkához régi keletű és erős: gyermek - és ifjúkorának javarészt itt töltötte. Itt közölt versét „A csönd órái” c. antológiából választottuk.

**ZÁNKAI
HÍRMONDÓ**

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság*Szerkesztő:T. Horváth Lajos*Felelős kiadó:Filep Miklós polgármester
Kiadja:Zánka Önkormányzata*Szerkesztő bizottság címe:Zánka Művelődési Ház 8251 Zánka,
Rákóczi u.32. Tel:87/468-482*Zánka Üdülőgazdák Egyesülete 1525 Budapest,Pf.33.
Tel:(1)111-6271,131-8986 Telefax:(1)131-6320
Készült 800 példányban a zánkai EnterPRINT BT.Nyomdájában, Felelős vezető:Klepeisz Zoltán
Tel:87/468-440 mellék:9346